

prima instanță: M. Macar
instanța de apel: I. Cimpoi, N. Simciuc și L. Popova

dosarul nr.2rc-788/16

DECIZIE

24 august 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul:

Galina Stratulat

Judecătorii:

Iuliana Oprea și Sveatoslav Moldovan

examinând recursul declarat de reprezentantul Victoria Gonciaruc în interesele societății cu răspundere limitată „Basconserv”, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de întreprinderea cu capital străin „FFA Trans Oil LTD” societate cu răspundere limitată împotriva societății cu răspundere limitată „Basconserv” cu privire la încasarea datoriei, penalității, dobânzii de întârziere și taxei de stat, împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 02 iunie 2016, prin care s-a respins cererea reprezentantului Victoria Gonciaruc în interesele societății cu răspundere limitată „Basconserv” de amânare a ședinței de judecată, de repunere a apelului în termen și s-a restituit cererea de apel depusă de societatea cu răspundere limitată „Basconserv” ca fiind tardivă

c o n s t a t ă :

La 01 octombrie 2015 întreprinderea cu capital străin „FFA Trans Oil LTD” societate cu răspundere limitată a depus cerere de chemare în judecată împotriva societății cu răspundere limitată „Basconserv” cu privire la încasarea datoriei, penalității, dobânzii de întârziere și taxei de stat.

În motivarea cererii de chemare în judecată întreprinderea cu capital străin „FFA Trans Oil LTD” societate cu răspundere limitată a indicat că la 03 iulie 2014 a încheiat cu societatea cu răspundere limitată „Basconserv” contractul de vânzare-cumpărare nr. 1/FFA.

În baza contractului încheiat avînd calitatea de cumpărător s-a obligat să achite în avans suma de 3 501 850 lei, iar vânzătorul societatea cu răspundere limitată „Basconserv” să livreze pînă la 01 octombrie 2014 conform pct. 1.2. din contract 1000 tone de orz și 193 tone de semințe de rapiță.

Societatea cu răspundere limitată „Basconserv” nu a executat obligațiile contractuale și la data înaintării acțiunii datoria constituia suma de 3 501 850,00 lei.

La 16 martie 2015 a înaintat societății cu răspundere limitată „Basconserv” somația nr. 16/03-15, prin care a solicitat rambursarea avansului.

Prin răspunsul primit la somația înaintată societatea cu răspundere limitată „Basconserv” a recunoscut datoria, însă nu a propus nici o metodă rațională de rambursare a acesteia.

Conform art. 619 alin. (2) Cod civil, societatea cu răspundere limitată „Basconserv” îi datorează dobânda de întârziere în mărime de 438 498,78 lei.

Prin neexecutarea obligației contractuale de către pîrît s-a acumulat și o penalitate ce constituie suma de 630 333 lei.

Cere întreprinderea cu capital străin „FFA Trans Oil LTD” societate cu răspundere limitată încasarea din contul societății cu răspundere limitată „Basconserv” a datoriei în mărime de 3 501 850 lei, penalității în mărime de 630 333 lei, dobînzii de întârziere în mărime de 438 498,78 și taxei de stat în mărime de 50 000 lei (f.d. 1-2).

Prin hotărârea Judecătoriai Hîncești din 22 februarie 2016 s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de întreprinderea cu capital străin „FFA Trans Oil LTD” societate cu răspundere limitată.

S-a încasat din contul societății cu răspundere limitată „Basconserv” în beneficiul întreprinderii cu capital străin „FFA Trans Oil LTD” societate cu răspundere limitată datoria în mărime de 3 501 850 lei, penalitatea în mărime de 630 333 lei, dobînda de întârziere în mărime de 438 498,78 și taxa de stat în mărime de 25 000, în total suma de 4 570 681,78 lei.

S-a încasat din contul societății cu răspundere limitată „Basconserv” în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 25 000 (f.d. 76, 56-58).

Prin procura din 22 martie 2016 Victoria Gonciaruc a fost împuternicită de societatea cu răspundere limitată „Basconserv” să-i reprezinte interesele în instanța de judecată cu dreptul de a ataca hotărîrea judecătorească (f.d. 84).

La 06 aprilie 2016 reprezentantul Victoria Gonciaruc a declarat în interesele societății cu răspundere limitată „Basconserv” apel nemotivat împotriva hotărîrii Judecătoriai Hîncești din 22 februarie 2016, solicitând admiterea acestuia, repunerea apelului în termen, casarea hotărîrii primei instanțe și emiterea unei noi hotărîri de respingere a cererii de chemare în judecată (f.d. 83).

La 31 mai 2016 reprezentantul Victoria Gonciaruc a depus la Curtea de Apel Chișinău cerere de amânare a ședinței de judecată numite pentru 02 iunie 2016 ora 10:00, din motiv că este antrenată în altă ședință de judecată la Judecătoria Hîncești (f.d. 91).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 02 iunie 2016 s-a respins cererea de amânare a ședinței de judecată depusă de reprezentantul Victoria Gonciaruc în interesele societății cu răspundere limitată „Basconserv”.

S-a respins cererea societății cu răspundere limitată „Basconserv” cu privire la repunerea apelului în termen.

S-a restituit apelul declarat de societatea cu răspundere limitată „Basconserv” ca depus în afara termenului legal, iar instanța de apel a refuzat repunerea în termen a apelului (f.d. 98-100).

La 30 iunie 2016 reprezentantul Victoria Gonciaruc a declarat în interesele societății cu răspundere limitată „Basconserv” recurs împotriva încheierii Curții de

Apel Chișinău din 02 iunie 2016, solicitând admiterea acestuia și casarea încheierii (f.d. 105-107).

În motivarea cererii de recurs reprezentantul Victoria Gonciaruc a indicat că încheierea Curții de Apel Chișinău din 02 iunie 2016 este ilegală, neîntemeiată și pasibilă de a fi casată.

Prin respingerea cererii de amânare a ședinței de judecată, instanța de judecată a încălcat dreptul la un recurs efectiv.

Instanța de apel neîntemeiat a respins cererea de amânare a ședinței de judecată, deoarece la cerere au fost anexate probe că a fost antrenată în altă ședință de judecată la Judecătoria Hîncești.

În cererea de apel nemotivată depusă la 06 aprilie 2016 a solicitat repunerea în termen a apelului, în cazul în care instanța va considera că acesta a fost omis, probele în argumentarea acesteea urmînd să le prezinte.

Societatea cu răspundere limitată „Basconserv” nu a avut posibilitatea de a depune apelul în termen din motivul situației financiare precare, fiind în imposibilitatea de a angaja un avocat care să-i reprezinte interesele în instanța de judecată.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind argumentele recursului în raport cu materialele pricinii, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este depus în termen, neîntemeiat și urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate din următoarele motive.

În conformitate cu art. 425 Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea de respingere cererii de amânare a ședinței de judecată, cererii de repunere a apelului în termen și de restituire a apelului la 02 iunie 2016.

Prin scrisoarea nedată Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa părților copia încheierii din 02 iunie 2016 (f.d. 101).

Avînd în vedere că la materialele pricinii lipsesc probe care ar confirma recepționarea copiei încheierii instanței de apel, recursul declarat de reprezentantul Victoria Gonciaruc în interesele societății cu răspundere limitată „Basconserv” la 30 iunie 2016 împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 02 iunie 2016 se consideră depus în termen.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Judecând pricina în ordine de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a constatat că instanța de apel a aplicat și interpretat corect normele de drept procedural.

Din actele pricinii rezultă că prin hotărârea Judecătoriei Hîncești din 22 februarie 2016 s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de întreprinderea cu capital străin „FFA Trans Oil LTD” societate cu răspundere limitată.

S-a încasat din contul societății cu răspundere limitată „Basconserv” în beneficiul întreprinderii cu capital străin „FFA Trans Oil LTD” societate cu răspundere limitată datorita în mărime de 3 501 850 lei, penalitatea în mărime de 630 333 lei, dobânda de întârziere în mărime de 438 498,78 și taxa de stat în mărime de 25 000, în total suma de 4 570 681,78 lei.

S-a încasat din contul societății cu răspundere limitată „Basconserv” în beneficiul statului taxa de stat în mărime de 25 000 (f.d. 76, 56-58).

La 23 februarie 2016 Judecătoria Hîncești a expediat în adresa societății cu răspundere limitată „Basconserv” copia dispozitivului hotărîrii din 22 februarie 2016, care a fost recepționat la 03 martie 2016 (f.d. 78-79).

La 06 aprilie 2016 reprezentantul Victoria Gonciaruc a declarat în interesele societății cu răspundere limitată „Basconserv” apel nemotivat împotriva hotărîrii Judecătoriei Hîncești din 22 februarie 2016, solicitând admiterea acestuia, repunerea apelului în termen, casarea hotărîrii primei instanțe și emiterea unei noi hotărîri de respingere a cererii de chemare în judecată (f.d. 83).

Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa societății cu răspundere limitată „Basconserv” și reprezentantului Victoria Gonciaruc citații pentru ședința de judecată din 02 iunie 2016 ora 10:00, care au fost recepționate la 29 aprilie 2016 (f.d. 86; 89-90).

La 31 mai 2016 reprezentantul Victoria Gonciaruc a depus la Curtea de Apel Chișinău cerere de amânare a ședinței de judecată numite pentru 02 iunie 2016 ora 10:00, din motiv că este antrenată în altă ședință de judecată la Judecătoria Hîncești (f.d. 91).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 02 iunie 2016 s-a respins cererea de amânare a ședinței de judecată depusă de reprezentantul Victoria Gonciaruc în interesele societății cu răspundere limitată „Basconserv”.

S-a respins cererea societății cu răspundere limitată „Basconserv” cu privire la repunerea apelului în termen.

S-a restituit apelul declarat de societatea cu răspundere limitată „Basconserv” ca depus în afara termenului legal, iar instanța de apel a refuzat repunerea în termen a apelului (f.d. 98-100).

Argumentele invocate de reprezentantul Victoria Gonciaruc în cererea de recurs nu au suport legal și nu constituie temei de casare a încheierii contestate din următoarele motive.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu prevede altfel.

În conformitate cu art. 111 alin. (1), (2) și (3) Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.

Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade.

Termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

Contrar prevederilor art. 362 alin. (1) Codul de procedură civilă, reprezentantul Victoria Gonciaruc a declarat apel nemotivat în interesele societății cu răspundere limitată „Basconserv” la 06 aprilie 2016, după expirarea termenului de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii din 22 februarie 2016 (f.d. 83).

În conformitate cu art. 116 alin. (1) și (3) Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

Societatea cu răspundere limitată „Basconserv” și reprezentantul Victoria Gonciaruc nu au prezentat probe care ar confirma imposibilitatea depunerii apelului în termen.

Nu poate fi reținut argumentul că instanța a respins demersul de amânare a ședinței de judecată și a fost în imposibilitate să prezinte probe care ar confirma imposibilitatea repunerii apelului în termen.

Or, de la 29 aprilie 2016 când a primit citația pentru ședința de judecată și pînă la 02 iunie 2016, recurentul a avut termen suficient pentru a le prezenta.

Nu constituie temei de admitere a recursului nici argumentul că instanța de apel a respins neîntemeiat demersul de amânare a ședinței de judecată.

În conformitate cu art. 379 alin. (1) Codul de procedură civilă, neprezentarea în ședință de judecată a apelantului sau intimatului, a reprezentanților acestora, precum și a unui alt participant la proces, citați legal despre locul, data și ora ședinței, nu împiedică judecarea apelului. Instanța însă este în drept să amîne ședința dacă va constata că neprezentarea este motivată.

Reprezentantul Victoria Gonciaruc nu a prezentat probe că este reprezentant al societății cu răspundere limitată „Digricom” și la 02 iunie 2016 a fost în imposibilitate de a se prezenta în ședința de judecată.

Or, citația pentru ședința de judecată din 02 iunie 2016 a fost primită la 29 aprilie 2016, iar informația despre ședința de judecată Judecătorei Hîncești din 02 iunie 2016 a fost publicată pe pagina web a acesteia la 31 mai 2016, adică peste mai mult de 30 de zile.

În conformitate cu art. 56 alin. (3) Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Articolul 61 alin. (1) Codul de procedură civilă la fel prevede că părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă a reiterat că ține de obligația părților de a lua măsurile necesare privind protejarea drepturilor sale de acces la instanță (a se vedea cauza Van Harn vs. Germania, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007).

În conformitate cu art. 75 alin. (4) Codul de procedură civilă, actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sînt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.

În conformitate cu art. 10 alin. (1) Codul de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Reprezentantului Victoria Gonciaruc nu a depus diligența necesară pentru a exercita calea apelului în conformitate cu prevederile legale și instanța de apel corect a respins cererea de repunere a apelului în termen restituind cererea de apel ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție.

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. b) Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Încheierea Curții de Apel Chișinău din 02 iunie 2016 este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În hotărârea Ponomaryov vs. Ucraina 3236/03 din 03 aprilie 2008, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat că dacă termenul pentru introducerea unei căi ordinare de atac este reînnoit după un interval considerabil și pentru motive care nu par să fie foarte convingătoare, o asemenea decizie ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac. Curtea a admis că revine în primul rând instanțelor interne să decidă asupra repunerii în termenul de introducere a căii ordinare de atac, dar ele nu se bucură de o marjă de apreciere nelimitată. Instanțele sunt obligate să indice motivele pentru care au acceptat repunerea în termen. Un asemenea motiv ar putea fi, spre exemplu, necomunicarea hotărârii luate în proces de către autoritățile competente ale statului. Chiar și atunci, totuși, posibilitatea repunerii în termen nu ar fi nelimitată, dată fiind obligația părților de a se interesa, la intervale rezonabile, de stadiul procesului de care ele au cunoștință.

În cauzele Ceachir contra Moldovei din 15 ianuarie 2008 și Melnic contra Moldovei din 14 noiembrie 2006, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că prin neaducerea vreunui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către pârâți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale încalcă drepturile reclamantilor la un proces echitabil.

Exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se

subsumează și instituirea unor termene, după a căror expirare valorificarea respectivului drept nu mai este posibilă.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că încheierea Curții de Apel Chișinău din 02 iunie 2016 este întemeiată, iar argumentele invocate în cererea de recurs nu au suport legal, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea contestată.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de reprezentantul Victoria Gonciaruc în interesele societății cu răspundere limitată „Basconserv”.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 02 iunie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă întreprinderea cu capital străin „FFA Trans Oil LTD” societate cu răspundere limitată împotriva societății cu răspundere limitată „Basconserv” cu privire la încasarea datoriei, penalității, dobânzii de întârziere și taxei de stat.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii

Președinte,
Judecătorul:

Galina Stratulat

Judecătorii:

Iuliana Oprea

Sveatoslav Moldovan